

ΜΗΤΡΩΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Η πραγματική διάσταση της παραμέτρου «Ασφάλιση Έργων & Ευθυνών»

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΥΤΙΝΑ (*)

Ο γράφων έχει επανειλημμένα επισημάνει τη μεγάλη υστέρηση στην εφαρμογή του θεσμού της Ασφάλισης έργων & ευθυνών και την ανάγκη εξορθολογισμού πάνω στο θέμα προς όφελος του Μηχανικού Μελετητή ή Κατασκευαστή, του Εργολήπτη, του εκάστοτε Κύριου του Έργου, του κοινωνικού συνόλου.

Η λύση πάνω στο θέμα της Ασφάλισης υπάρχει. Είναι δοκιμασμένη και δεν έχουμε παρά να την εντάξουμε στο σύστημα των έργων χωρίς καμιά αποηλύτως τροποποίηση από αυτό που η διεθνής πρακτική έχει καταλήξει και εφαρμόζει με ευλάβεια και χωρίς αμφισβητήσεις για τη σκοπιμότητα της εφαρμογής της ή μη. Το κόστος της ασφάλισης στην πλήρη της έκταση, είναι ούτως ή άλλως μια πολύ μικρή επιβάρυνση στο συνολικό κόστος του εκάστοτε έργου. Αποτελεί μια μικρή λογική δαπάνη, αναμφισβήτητα αναγκαία τόσο προς όφελος των Ασφαλιζομένων όσο και της ποιότητας του ίδιου

του Έργου.

Το πρόβλημα επομένως δεν είναι αν πρέπει να εφαρμόζεται η Ασφάλιση αλλή η στην αρτιότητα και πληρότητα κατά την εφαρμογή της κατά τρόπο που να διασφαλίζει τα συμφέροντα του Ασφαλιζόμενου είτε όταν πρόκειται για ζημιές από τυχαία γεγονότα, θεομηνία ή ανωτέρα βία ή ακόμη πρόκειται για ανθρώπινο λάθος που ανάγεται σε αμέλεια, λάθος ή παράλειψη που συνιστούν αυτό που ονομάζουμε «Επαγγελματική Αστική Ευθύνη» Μηχανικού Μελετητή ή Κατασκευαστή (Σημειώνεται πως η ποινική ευθύνη συνδεόμενη με δόλο ή βαριά αμέλεια

δεν ασφαρίζεται).

Οι σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική ασφαλιστικές καλύψεις που κάποτε θα πρέπει να εφαρμοσθούν και στη χώρα μας είναι:

α) Ασφάλιση Κατασκευής Έργου «Κατά Παντός Κινδύνου»

Είναι βασική παράμετρος που στα πλαίσια ζημιές στο κατασκευαζόμενο έργο, σε Τρίτους ή στο εργατοτεχνικό προσωπικό, βρίσκεται κατά βάση από την ίδια πλευρά του τραπεζιού όθους του συντελεστής του έργου (συμπεριλαμβανομένου και του Κύριου του Έργου – Εργοδότη). Είναι ευνόητο πως από την άλλη πλευρά βρίσκεται η εκάστοτε Ασφαλιστική Εταιρεία υποστηριζόμενη από τους Αντασφαλιστές της, που εκφράζουν την μακρόχρονη διεθνή εμπειρία πάνω στους «κανόνες του παιχνιδιού». Η όλη υπόθεση βασίζεται στην αξιοπιστία, στην τεχνογνωσία και την τέχνη της διαπραγμάτευσης με βάση το Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο, την Απαίτηση Αποζημίωσης, την αντίστοιχη Πραγματογνωμοσύνη και το εξειδικευμένο Ασφαλιστικό Δίκαιο.

β) Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης Μελετητών – Συμβούλων Μηχανικών

Αξίζει να επισημανθεί πως όταν πρόκειται για ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης Μελετητή ή Κατασκευαστή, τότε η Ασφαλιστική Εταιρεία είναι ο μοναδικός έμπειρος αρωγός του Ασφαλιζόμενου όταν αδόκως ή σκοπίμως διώκεται ως υπαίτιος αλλή και όταν λόγω του ανθρώπινου λάθους ή παράλειψης είναι υπόλογος για σωματική βλάβη / θάνατο Τρίτου ή ακόμη για άμεση ή έμμεση υλική Ζημιά Εργοδότη ή Τρίτου.

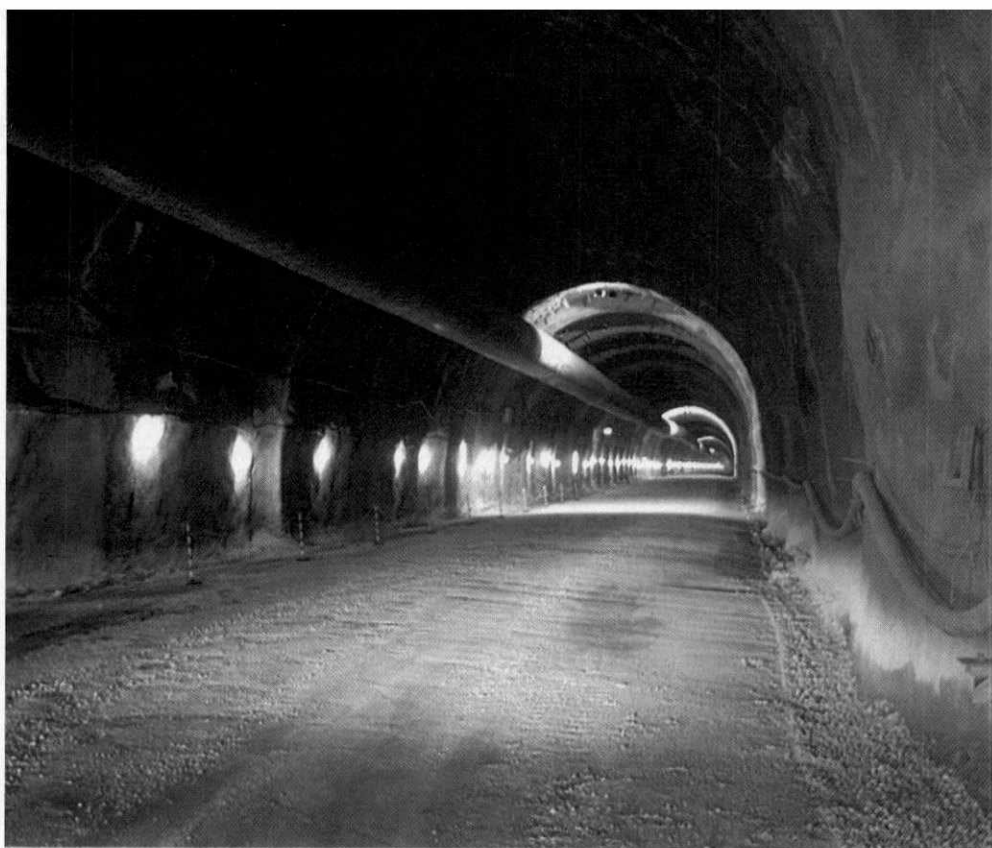
Θα πρέπει να γνωρίζει ο κάθε Μηχανικός Μελετητής ή Κατασκευαστής πως ειδικά στα ιδιωτικά έργα δεν έχει άλλη επιλογή για ου-

σιαστική νομική προστασία και οικονομική κάλυψη από τη σωστή και αξιόπιστη ασφάλιση της επαγγελματικής του ευθύνης. Είναι το μόνο πραγματικό «εργαλείο», που μπορεί να τον κάνει να αισθάνεται σίγουρος για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει και για τις ευθύνες που μοιραία συνοδεύουν την δημιουργική του δράση στον κυκεώνα του ανταγωνισμού και των σκοπιμοτήτων.

γ) Ασφάλιση της «10ετούς Εγγύησης της Κατασκευής»,

Πρόκειται για την «Εγγύηση του Κατασκευαστή», την οποία προβλέπει και ο Αστικός Κώδικας, (όπως στις περισσότερες χώρες του εξωτερικού), όπου ο «Κατασκευαστής» (όχι μόνο ο Εργολάβος που κατασκευάζει αθήα και αυτός που χρηματοδοτεί, πουλάει ή ενοικιάζει κτήρια), είναι υπόλογος για τυχόν ζημιές / αστοχίες, που οφείλονται σε «κρυφά ελαττώματα» του φέροντα οργανισμού και εκδηλώνονται στη δεκαετία μετά την παράδοση της κατασκευής. Αυτή η «10ετής Εγγύηση του Κατασκευαστή», σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική ασφαρίζεται.

Οι εξελίξεις

α) Προεδρικό Διάταγμα για την υποχρεωτική Ασφάλιση στα Δημόσια Έργα

Έχει προβλεφθεί από το Νόμο 2229/94 ως μια από τις διατάξεις για την αναμόρφωση-εκσυγχρονισμό του Ν1418/84 για τα Δημόσια Έργα. Αυτή τη φορά, μετά από διάφορες διαβουλεύσεις, και αναστολές φέρεται πως έχει ωριμάσει πλέον το όλο θέμα και σύντομα θα γίνει πράξη

β) Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων

Το περίφημο Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων, που χρόνια τώρα συζητιέται, είναι σαφώς μια θετική εξέλιξη εκσυγχρονισμού και βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση. Φτάνει να μην εκφυλισθεί σε μια «καραμέλα» προεκλογικής περιόδου και αντικείμενο πολιτικής αντιπαράθεσης μέχρι να εξανεμισθούν τα όποια θετικά στοιχεία προόδου και εκσυγχρονισμού. Η ουσία είναι να υπάρξει πραγματική πολιτική βούληση και επιμονή από τους ενδιαφερόμενους φορείς και τους «ανοιχτόμυαλους» τεχνοκράτες.

Πολύ σωστά το ΤΕΕ θέτει ζεστά το θέμα δημοσιεύοντας το Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για το ΜΚΙΔ ταυτόχρονα με προβληματισμό και μια πρώτη κριτική επ' αυτού και προκαλεί το γόνιμο διάλογο επί της ουσίας.

Οι πρώτες επισημάνσεις των έμπειρων Μηχανικών κκ. Α. ΚΟΤΣΩΝΗ, Θ. ΔΡΑΓΚΙΩΤΗ

και Άρη ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ (έχουν δημοσιευθεί Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ Νο 2258 / 4.8.03), εκφράζουν γόνιμο πνεύμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Ειδικά για το θέμα της Ασφάλισης η άποψη όλων είναι θετική.

«Μια ολοκληρωμένη νομοθεσία για την παραγωγή των Ιδιωτικών Έργων», πολύ σωστά επισημαίνει ο κ. Δραγκιώτης, «δεν μπορεί να συγκροτηθεί αν δεν ληφθεί μέριμνα για ζητήματα ασφάλισης».

Η λύση στο θέμα υπάρχει και περνάει από το θεσμό της ασφάλισης που προαναφέρθηκε ανωτέρω. Αυτό που χρειάζεται για να εφαρμοσθεί είναι, στα πλαίσια του υπό συζήτηση Μητρώου Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων, να προσδιορισθεί με σαφήνεια αφενός ο ρόλος και οι ευθύνες εκάστου των εμπλεκόμενων στην κατασκευαστική διαδικασία και αφετέρου ο μηχανισμός ασφαλιστικής κάλυψης της Επαγγελματικής Ευθύνης. Δεν υπάρχει άλλη δοκιμασμένη λύση που να πείθει για την ουσιαστική διασφάλιση της «ασφάλειας και ποιότητας» κατασκευών.

Είναι εύστοχη η επισημάνση του κ. Γ. Χατζηδάκη «να συμπεριληφθούν στο Σχέδιο ΜΚΙΕ οι αναγκαίοι ορισμοί των ρόλων κατά τις προτάσεις του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών και το πρότυπο του αντίστοιχου Ισπανικού Νόμου». Αξίζει να σημειωθεί πως παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον το παράδειγμα των Ισπανών, οι οποίοι με σχετική υστέρηση έπειτα από μακρόχρονες διαβουλεύσεις πάνω στο ίδιο ακριβώς θέμα, α-

ντέγραψαν με τον καλύτερο τρόπο τα θετικά στοιχεία από την ευρωπαϊκή εμπειρία. Με Νόμο που ψηφίσθηκε τον Νοέμβριο του 1999, που αποτελεί άριστο θεσμικό πλαίσιο για την κατασκευή ιδιωτικών και δημόσιων κατασκευαστικών έργων. Προσδιόρισαν θεσμικά τον ρόλο και ευθύνη του κάθε φορέα που εμπλέκεται στη διαδικασία παραγωγής των πάσης φύσεως κτιριακών έργων και καθιέρωσαν την υποχρεωτική ασφάλιση. Αλήθεια, γιατί να γίνεται διάκριση στη χώρα μας σε ιδιωτικά και δημόσια έργα όταν πρόκειται για κτιριακά έργα που ενέχουν τις ίδιες ευθύνες και προορίζονται για τον ίδιο Χρήστη (ο Καταναλωτής, ο καθένας από τους Πολίτες της χώρας);

Ο θεσμός της Ασφάλισης πρέπει να εφαρμοσθεί με ορθολογισμό και σαφήνεια στην πλήρη του μορφή, όπως στις ευρωπαϊκές χώρες. Στην εποχή της ανοιχτής επικοινωνίας και της ευρωπαϊκής ενοποίησης, δεν δικαιολογούνται άγνοια, αναστολές, και ολιγωρίες αν πραγματικά θέλουμε κατασκευές που να πληρούν τις σύγχρονες απαιτήσεις, πρωτίστως για ασφάλεια και αντοχή στο χρόνο αλλή και για οικονομία, λειτουργικότητα, συντηρησιμότητα και αρμονική ένταξη στο περιβάλλον.

(*) Μεταλλειολόγος Μηχανικός ΕΜΠ, MSc, Ειδικός Σύμβουλος Ασφαλίσεων, Διαχειριστής της «Γ. ΚΟΥΤΙΝΑΣ ΑΕ - Μεσίτες Ασφαλίσεων & Αντασφαλίσεων». (www.gkoutinas.gr)